

Z drznostjo mladih in izkušnjami zrelih

Na otroških delavnicah festivala Maribor v Vetrinjskem dvoru: ko učitelji flavte, harfe, klavirja, evfonija ... niso le učitelji, ampak pripovedujejo, plešejo, rajajo ...

MELITA FORSTNERIČ HAJNŠEK

Letos se Festival Maribor podaja tudi dobesedno med otroke, najmlajše in malce starejše. Najoprijemljivejši del tega programa, ki nastaja v koprodukciji s Konservatorijem za glasbo in balet Maribor in v sodelovanju z Zavodom MARS Maribor, se dogaja v Vetrinjskem dvoru. Cel teden se odvijajo glasbene delavnice s poustvarjalnicami. Otroci pod mentorstvom generacijsko mešanih glasbenikov in pedagogov s konservatorija se na petih delavnicah od blizu spoznajo z različnimi glasbili, z mentorji Zavoda MARS Maribor pa jih kasneje izdeležijo in preizkušajo. Taka delavnica je res pravišni format za današnji čas, ker lahko zajame vso populacijo - od otrok do staršev.

Včeraj sta na odru, na dvorišču Vetrinje, petletnike navduševala za trobila in tolkala pedagoga najmlajše generacije, Nejc Merc in Tajana Novak. Tri-, štiri- in petletni malčki so se neverjetno odzivali. Da je ksilofon podoben polžu ali trobila čebulje mu brenčanju, bariton ali evfonij pa je nekoga iz najmlajše publike spominjal celo na oglašanje slona, vse to smo slišali in videli. Tudi mravlja, volk, lisjak in ptičji zbor so bili razigrani junaki v glasbeni pravljici Tajane Novak. Učenci pa so v živo predstavljali skrivnosti instrumentov.

Pravljica magistre tolkal

Tajana je pri petindvajsetih letih magistra tolkal, deluje na vseh glasbenih področjih. Uči na Konservatoriju za glasbo in balet v Mariboru, na podružnici šoli Lenart, pa še na glasbeni šoli v Trbovljah in Litija-Smartno. Lani je magistrirala na Univerzi za glasbo in upodabljajočo umetnost v Gradcu. Igrala je v simfoničnem orkestru Opere in Baleta SNG Maribor. "Zdaj sem se odločila za pedagoško delo in delo z otroki me najbolj izpolnjuje. Današnja predstava je bila zame poseben izziv, ker sem si jo zastavila kot pravljico. Najprej sem jo namenila osnovnošolcem, potem pa sem jo prilagodila vrtičkarjem. Rada delam na ta način tudi pri pouku z otroki. Skušam jih čimbolj spodbujati k razvijanju domišljije. Slikovni koncept glasbe je pomemben, da ne gre za golo čitanje not. Asociacije so koristne za lažje, igrivejše osvajanje skladb."

Kdaj pa je sploh mogoče začeti s tolkali? "Nekateri malo težje igrajo komplet bobnov, a začnemo tako na malem bobnu in tam razvijamo osnovno tehniko udarcev. Potem pričnemo s ksilofonom, da učenci razvijejo melodijski vidik instrumentov, na koncu pa je v igri ves komplet," pojasni krikha Tajana, ki obvlada vsa klasična tolkala. Zajemajo mali boben, ksilofon, vibrafon, marimbo in timpane. Slednja, melodijska dva, sta v njenem izboru prva. Je tudi članica Slovenskega tolkalnega orkestra, novega projekta, ki ga je zagnal tolkalni festival v Žalcu - BUMfest. "To je začetek nove dogodivščine, ki bo prinesla ogromno za promocijo tolkal pri nas. Atraktivno za videti in slišati," pravi Tajana, ki je začela v Carminii Slovenici, v otroškem zboru PU, nadaljevala s klavirjem, pri dvanajstih je predsedala na klasičnem tolkalu. Odločilen pri odločitvi za bobne je bil MTV, pri dvanajstih letih jo je navdušil bobnar Iron Maiden, Nicko McBrain, v videospotu iz priče perspektive.

Nepogrešljivi evfonij

Nejc Merc je profesor evfonija ali baritona na konservatoriju v Mariboru, uči tudi tubo, nizka trobila. Prihaja iz Dravogradu, kjer se je najprej šolal, potem pa v Mariboru in pred dvema letoma je magistriral na Akademiji za glasbo in ljubljani. Tudi dirigira, vodi pihalni orkester Center na glasbeni

šoli, igral je marsikje, sodeluje s Slovensko filharmonijo, z RTV simfoniki, v komornih zasedbah ... V zadnjem desetletju se je evfonij zelo razvil, tudi čedalje več pišejo za ta instrument. "Dodaj se bili baritonisti, tubisti vedno malo zapostavljeni. Vedno so igrali note za pozavno ali čelo, zdaj pa tudi skladatelji že pišejo za evfonij ali bariton, ki je nepogrešljiv instrument v pihalnih orkestrih. Vsak orkester potrebuje po pet do šest baritonistov. Če primerjamo s simfoničnim orkestrom, je čelo tam podobno kot v pihalnem orkestru bariton," pojasni. "Nezamenljivi instrument je tudi pri narodnozabavni glasbi. Brez njega tam ne gre. Tudi to je motiv za odločitev za ta instrument," pove Nejc, ki je začel s klavirjem, zaključil nižjo glasbeno iz klavirja in pozavne. "Vsi trobilci smo aktivni na vseh področjih glasbe, od jaza do swinga, narodnozabavne in klasične. Vse sem že snemal." Prvič pa se je takole igrivo predstavil kot včeraj pred najmlajšo publiko. "Najmlajšim ne moreš samo igrati skladb, treba se jim je približati z asociacijami in igrivimi predstavami."

Simbioza med generacijami

Helena Meško, ravnateljica Konservatorija za glasbo in balet Maribor, je vsak dan med publiko Vetrinjskega dvora. Sodelovanje na Festivalu Maribor je letos najobsežnejše in najbolj celovito doslej. Pred dobrimi petnajstimi leti smo na Grajskem trgu takratnega festivala Glasbeni september izvajali spremljevalni program. Trajalo je dve do tri leta, potem pa, ko se je vsebinska zasnova festivala spremenila, nismo bili več zraven. Lani smo sodelovali z našimi dijaki pri enem koncertu, letos pa smo zasnovali sodelovanje na široko, s celotedenski delavnicami. Po moji in presoji mojih kolegov je zamisel izjemna in zelo ponosni smo. Idejo je dala direktorica Festivala Maribor Barbara Štrijuga Hergovich. Terminko je za nas to zahtevno obdobje, ker je komaj drugi teden šole, pa tudi vsebinsko smo morali pripraviti zahtevne interaktivne dejavnosti v zelo kratkem času. Sami smo vzgojeni predvsem za nastopanje, za oder, tukaj pa gre za popolnoma drugačno aktivnost. Kolegi, več kot z njih je vpletenih, so bili pripravljeni sprejeti težavni izziv in neskončno srečna sem, da so tako ustvarjali. Celo zgodbe so si izmislili nekateri, pravi performerji so naši pedagogi Resnično se trudimo prispevati k obogatitvi festivala," pravi Meškova.

Za Maribor je tako združevanje ustanov redko. "Slabše razmere imajo dobro posledico: prisiljeni smo združiti moči. Najlažje je reči - to se ne da, termin ni primeren, ni financ, otrok ne moremo tako hitro naučiti ... Če pa idejo zgrabiš in jo razviješ, je na koncu tudi zadovoljstvo. Naš kolektiv je zelo pomlajen, mladi kolegi so drznejši, svet je manjši, kot je bil nekoč. Pri tem projektu je prišlo do pomembne simbioze med kolegi srednje, starejše in najmlajše generacije učiteljev. Skupine sem sestavila tako, da smo združili izkušene, ki do obisti poznajo sposobnosti otrok, možnosti, kaj se da v enem tednu narediti, hkrati pa mlade, ki nastopajo, govorijo, pripovedujejo, plešejo, rajajo. Tudi če je prireditev za petletne otroke, moramo z vsakim nastopom predstavljati kvalitetne, odlično pripravljene izvedbe, pa četudi gre za deset taktov. Zdržili smo znanje in energije in mogoče smo v svojem pedagoškem procesu kdaj celo preozki. Rezerv je toliko v ljudeh, vidim, in še večji izziv bom lahko ponudila po tve izkušnji kolektivu. Vidim, da so bistveno več kot učitelji flavte, klarineta, klavirja, harfe ... Otroke zmeraj učimo, da je oder nepredvidljiv. Tudi

Otroške delavnice v Vetrinjskem dvoru - tako so nastopali. Z mikrofonom Nejc Merc. Foto: Dejan BULUT

Po predstavi na odru je sledila poustvarjalnica. Foto: Igor NAPAŠT

Helena Meško, ravnateljica Konservatorija za glasbo in balet Maribor. Foto: Andrej PETELINŠEK

Koliko izjemnih umetnikov smo vzgojili, ki danes osvajajo svetovne odre!

vrhunjsim umetnikom se zgodi, da kdaj klecnejo," pravi.

Glasba iz risank za konec

Na festivalskih otroških delavnicah se kaže, da konservatorij ni samo šola z dolgo, zlahko tradicijo. Skozi vse leto predstavljajo celo vrsto dogodkov, bogato koncertno dejavnost - baletne predstave, simfonične koncerte, pihalni orkester ... Za konec festivalskega sporeda se bo v soboto v Vetrinjskem dvoru predstavil harmonikarski orkester najmlajših dijakov konservatorija, pod vodstvom profesorice harmonike Karmen Hlade. "Če pridejo na koncert najmlajši, smo tudi mi izbrali orkester najmlajših harmonikarjev z nekaj štirinajstletniki, da bodo lahko

Tajana Novak je predstavila razigrane junake. Foto: Urška LUKOVNJAČ

Več kot 20 pedagogov z učenci

Delavnice so se doslej in se še bodo zvrstile takole: v ponedeljek so bile v središču glasbene urice s poustvarjalnico kitara, harfa in balet. Delavnico so vodili Anja Pirjevec, Dalibor Bernatović, Helena Valerija Krieger, Jure Vočanec, v sodelovanju z učenci. V torek so predstavili pihala (kljunasta flauta, flauta, oboa, klarinet, saksofon) pedagogi Simona Vake, Sebastijan Petrič Grafjonec, Nija Androjna v sodelovanju z dijaki. Včeraj so bila na programu trobila in tolkala z Nejcem Mercem in Tajano Novak z učenci. Danes bodo na meniju klavir, harmonika in orgle, predstavili jih bodo Darja Zorko, Matej Podstensek, Borut Mori, Marjetka Minik, Matjaž Balazic v sodelovanju z učenci, jutri pa bodo petje in godala predstavili pedagogi Biserka Petkovič, Tina Bohak, Vesna Čobal, Marta Martina Prajak, spet v sodelovanju z učenci.

izvedli zahteven spored - glasbo iz risanih filmov," sklene Helena Meško, ki je pohvalila letošnjo izdajo festivala: "Se sploh zavedamo, kakšne umetnike, kako visokega ranga, imamo v mestu ves teden? Koliko izjemnih mladih umetnikov smo vzgojili, ki danes osvajajo že svetovne odre. Mi pa se samo skrivamo in smo skromni.

Ponosni moramo biti na vse, ki so izšli iz naših vrst. Potem ne bomo več za kompleksani. Tudi mi na konservatoriju nismo - pred nobeno šolo, ne v ljubljani. Gradcu ali na Dunaju. Kaj če bi bili enkrat sposobni reči 'pravzaprav delamo dobro'. A ne znamo, in to nas vleče nazaj, navzdol. S tem uničujemo sebe in svoj potencial."